44ste jaar. — N° 11. Dinsdag 26 Januari 1897.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, groote Markt n° 37-39, te Tongeren.

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT:
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 26 JANUARI 1897.

Goede maatregel.

Het bestuur der spoorwegen gaat gevolg geven, aan het voornemen voortaan volledig loon uit te betalen aan de werklie, die om de volgende reden afwezig zijn.

Om deel te nemen aan eenen familieraad ;

Om voor het gerecht te getuigen ;

Om de eerste communie of het vormsel van een zijner kinderen bij te wonen ;

Om als peter den doop van eenen kleinzoon of kleindochter bij te wonen ;

Om, in geval van verplaatsing, een verblijf te zoeken in de nieuwe residentie.

Ziedaar een maatregel, die met vreugde zal begroet worden.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

NIEL-BIJ-ST-TRUIDEN. — In dezen tijd van algemeene klachten over verval van landbouw, diene het nochtans te worden opgemerkt dat de boeren niet bang zijn van al dit gejammer. Zoo is het over eenige dagen gebleken met eene openbare verpachting der arme goederen alhier. De gemiddelde pachtprijs per hectaar bouwland beliep tot 325 franken. Men ziet dus dat onze landbouwers nog niet wanhopen in het rijke Haspengouw.

—

WALT-WILDER. — Vrijdag zijn dieven bij M. Jan Seymens ingebroken en hebben eene som van 250 fr. 50 c. gestolen. M. Seymens is schatbewaarder der zangmaatschappij, waarvan de gestolen som toehoorde. Het geld was bestemd om eene nieuwe banier te koopen. De dieven zijn tot hiertoe onbekend. De policie zoekt de schelmen ieverig op.

—

BORLOO. — Een vreeselijk ongeluk heeft onze gemeente pijnlijk getroffen. Zaterdag, 16 dezer, is een kind van tien maanden in eenen ketel kokend water gevallen. Na harischeurende pijnen geleden te hebben, is het arm wichtje 's nachts aan zijne schrikkelijke brandwonden bezweken.

—

VELM. — Dinsdag namiddag zaten de kleinen van J. M., rond de stoof, toen eensklaps een kindje van twee jaren den kokenden koffiemoor omtrok en zich alzoo de gansche linkerzijde van aangezicht en lijf verbrandde. De toestand van het kind is ernstig.

Hollandsch Limburg.

MAASTRICHT. — Naar men mededeelt is er deze week in de nabijheid der stad, op het gebied der gemeente Oud-Vroenhoven een wolf gezien. Door verschillende personen is op het dier geschoten, evenwel zonder het te treffen.

Sterfgevallen.

Een onzer stadsgenoten, die hunne geboorteplaats eer aandeden in den vreemde, de heer HUBERT SCHALTIN, geboren te Tongeren en apotheker te Spa, is aldaar schielijk overleden in den ouderdom van 68 jaren.

Wij nemen uit gansscher harte deel aan de algemeene droefheid, veroorzakt door het onverwacht afsterven van dezen geachten medeburger, die zoo menige vrienden en oude kennissen in Tongeren telt.

De plechtige lijkdienst had heden plaats in de parochiale kerk van Spa.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag, 11 FEBRUARI.

BINNENLAND.

EENE HONDERDJARIGE. — Eergisteren is te Luik eene honderd en vierjarige dame overleden die sinds den 12e december in haar honderd en vijfde jaar getreden was.

Tot hare laatste dagen at zij nog smakelijk, sliep rustig en zong als eene jonge.

Het is de genaamde Mad. Bacha, weduwe van een gewesen professor aan het conservatorium van Luik.

— ARSCHOWEDERIJ EN KINDERMOORD. — Het dorpje Flemalle-Haute, in de provincie Luik, is het toneel geweest van eene akelige misdaad.

Een 18jarig meisje was moeder geworden en de moeder en de grootmoeder van het meisje maakten zich meester van het kind en versmachtten het, bij middel van eenen prop in stof, dien zij het arme schepsel in den mond staken.

Het meisje was het oudste der acht kinderen ; het huishouden leefde ellendig van bedelarij.

De weduwe stortte niet uit door haar gedrag, integendeel, en de dochter liet niet na, het slechte voorbeeld der moeder te volgen.

De weduwe en hare moeder waren alleen bij de geboorte van het kind tegenwoordig. Zij brachten het in een aangrenzend vertrek, legden het op eene tafel en, terwijl de eene het uitgestrekt hield, stopte de andere, denkelijk bij middel van een stuk hout den lap stof, tot prop gevormd, in het mondje van het arme schepsel.

De geneesheer, die kwam om den dood vast te stellen, bemerkte aan het lijkje sporen van geweld en toen het in de sacristij der kerk was gebracht, waar de lijkschouwing plaats had, vond men den lap, die het kind had doen verstikken.

De moordenaressen zijn aangehouden en weggebracht, te midden der uitjouwingen en verwenschingen der bevolking.

— WAPENS EN VELOS. — Als het zoo voort gaat, zal men weldra de velos half voor niet koopen, ten gevolge van overproductie.

De wapenfabriek van Herstal, zoo schrijft men, verwacht eene bestelling van 50.000 Mausergeweren. Doch, zegt een briefschrijver, hier maakt men alleen de loopen. Al het overige komt van Berlijn.

En, voegt hij er bij, al wilde men de fabriek alles laten maken, men zou dit niet meer gedaan krijgen, daar een groot gedeelte der machienen hervormd zijn voor het fabrikeeren van velos.

Dit maakt dat men hoe langer hoe meer onze nationale producten zal kunnen bezigen want, naar wij vernomen hebben, is er ook spraak, eene groote velocipedenfabriek in het vlaamsche gedeelte van België op te richten.

— Men meldt uit Thuin :

Het badgesticht dezer stad is door een hevigen brand vernield. Uit oorzaak der ontoereikendheid van het reddingsmateriel, zijn verscheidene andere eigendommen beschadigd. De schade bedraagt, volgens de eenen 10- en volgens de anderen 30 duizend franks.

— Men schrijft uit Charleroi :

In de gemeente Montigny-le-Tilleul heeft een schrikkelijk drama plaats gehad. Een machinist, die in de fabriek verblijft, hoorde gedurende den nacht gerucht op de binnenplaats. Hij ging zien en, niets vindende, ging hij de machienenkamer binnen. Op zijn geroep : « Wie daar ? » kreeg hij geen antwoord en, zijn revolver aanleggende in de richting van de plaats, waar hij in de duisternis meende eene menschelijke gedaante te ontwaren, schoot hij en... een schrikkelijk kreet weerklonk door de zaal.

De ongelukkige had zijne vrouw gedood. De machinist, een man van rond de dertig jaren, is wanhopig over het gebeurde. Zij waren rond de 10 jaren getrouwd en hadden drie kinderen. Wat de vrouw gedurende den nacht in de fabriek kwam doen, weet men niet. Het schijnt dat zij, een ongeluk voor hem vreezende, haren man gevolgd was.

— SNEEUW. — Sneeuw, sneeuw, overal sneeuw !

In Luxemburg ligt zij buitengewoon dik. Te Aarlen bedekt eene laag van drie voet den bodem.

In Duitschland ondergaan alle treinen vertraging.

In Engeland hetzelfde. De postbooten tusschen Engeland en het vasteland komen te laat aan.

In Spanje groote koude ; de Guadalquivir is 4 m. 50 gewassen ; overal sneeuwt het.

Zelfde tijding uit Holland. Al wat handen heeft wordt gebezigd aan de opruiming.

Ook in België heeft men lel over den sneeuw te klagen en de vervoerdienst, zoowel per spoor- als per steenweg, heeft er veel onder te lijden.

— BANDIETERIJ IN EN ROND BRUSSEL. — Behalve de bandieten, die op de buitenplaatsen en onbewoonde kasteelen, de dakgoten, de bruggen der hofgrachten, ja, zelfs de boomen uit de parken stelen, zijn er anderen, die het nog erger aan boord leggen.

Deze komen in meer bewoonde gedeelten van de dorpen, zelfs van de stad, stelen wat zij niet te heet of te zwaar vinden, en pogen dan het huis in brand te steken.

Reeds op twee of drie plaatsen heeft men dergelijke poging vastgesteld, zelfs in bewoonde huizen.

Eene andere bende heeft eene nieuwe specialiteit, namelijk van de drukkers te bestelen.

De dieven houden met een stoelwagentje stil aan de drukkerij, waar de gasten langs eenen afzonderlijken uitgang naar de werkplaats kunnen gaan.

Dergelijke ingangen staan doorgaans heel of half open en meestal vindt men daar rollen papier en pakken of kisten met materieel staan.

Welnu de dieven laden, met het sérieusste gezicht van de wereld, op hun wagentje alles wat zij laden kunnen en voeren het weg.

— BRAND TE ST-GILLES. — De belangrijke fabriek van botinnen-tissen van M. Ellen, te St-Gilles Brussel is afgebrand.

Deze fabriek welke te midden van eene groep huizen staat, had omtrent 200 werklie in dienst, waarvan een gedeelte zondag (?) middag tot 2 ure namiddag gewerkt had.

Toen deze het werk verlieten, was er niets te besteuren, dat de ramp kon doen voorzien. En rond half vier zag men de vlammen opstijgen.

De pompiers der gemeente snelden toe, doch ter oorzake van den vorst, was er in 't begin gebrek aan water. Ook de pompiers van Brussel verleenden hulp en, toen men eindelijk water in voldoende hoeveelheid kreeg, was spoedig het vuur beperkt.

Men rekent de schade op verscheidene honderd duizende franks.

— DRIE VROUWEN VERMOORD. — Men meldt dat de kleine gemeente Ramaignies-Quevauchamps, bij Doornik, het tooneel is geweest van eene gruwelijke misdaad, waarvan tot nu toe de bijzonderheden nog niet gekend zijn.

Eene weduwe werd met hare dochter en eene nicht in hare woning vermoord gevonden.

Het was een knecht, die de akelige ontdekking deed. Van een der slachtoffers was de hals bijna geheel doorgesneden.

Diefstal moet de drijfveer der misdaad geweest zijn. Dit huisgezin ging voor zeer welhebbend door.

— WERELDTENTOONSTELLING VAN BRUSSEL. — De openingskantate, naar het oordeel van den heer Dupont, een genaal gewrocht, zal uitgevoerd worden door 2000 zangers en muzikanten, en dit nog wel in de open lucht.

In de groote feestzaal der tentoonstelling zullen vele muzikale plechtigheden plaats hebben ; een koncert door de leden van het Orkestgebouw van Amsterdam ; een ander door het koncert van Utrecht ; twee koncerten door de *Melomanen* van Gent, met de uitvoering der kantate *Van Artevelde* van Gevaert en werken van Benoit ; een koncert van orgel van Saint-Saëns ; de eerste uitvoering van het nieuwe oratorio *Sinte-Godelieve* van Edgar Tinel, enz. De tenor Van Dyck heeft zijne medewerking toegezegd.

— LOTERIJ DER TENTOONSTELLING VAN BRUSSEL. — De beschikbare stock der loterijbriefjes der tweede uitgave der serie A zal uitgeput zijn binnen een tiental dagen ; de trekking heeft plaats in de eerste dagen der maand Februari. Wij raden dus de achterblijvers aan zich te spoeden als zij de kansen van deelname aan deze trekking niet willen verliezen ; deze bevat de volgende prijzen : 1 lot van 100,000 fr. ; parure in brillanten ; 1 lot van 20,000 fr. ; parure 4 prijzen van 5000 fr. ; eetzaal-ameublement ; dubbel volledig servies in extra kristal ; keuze van Vlaamsche tapijten ; volledig tafel servies met middenstuk en bijbehoorende vazen. Voorts 20 prijzen van 1000 fr. ; 20 prijzen van 500 fr. ; 250 prijzen van 100 fr. en 1500 prijzen van 20 fr. waarvoor de winners *aankoop-bons* ontvangen, bij middel waarvan zij eene keuze volgens hun verlangen kunnen doen bij de tentoonstellers (Belgen of vreemdelingen) die uiterlijk den 1 Maart aanstaande ingeschreven zijn.

— PRINS LEOPOLD, HERTOG VAN BRABANT. — De acht en twintigste verjaardag van het overlijden van prins Leopold, hertog van Brabant, is als naar gewoonte, in de grootste eenvoudigheid en bijna ongemerkt in het paleis te Laken herdacht geworden.

Te 10 ure 's morgends zijn de koning en de koningin, in een hofcoupé gezeten, naar de onderkerk van Laken gereden en hebben er het graf bezocht van hun overleden zoontje, prins Leopold.

Zij waren vergezeld van graaf d'Oultremont, groot-maarschalk van het paleis, en pastoor Koekelbergs, deken van Laken.

De koning droeg het uniform van generaal, in gewone dracht.

De vorst en de vorstin, knielden eene wijl bij het graf en baden eenige oogenblikken, daarna legden zij twee kronen van lilas en witte chrysanthemen op het praalgraf, verwijderden zich en keerden terug naar het koninklijk kasteel te Laeken.

— BLAAS MIJ IN MIJN OOG A. U. B. — Een jonge deugniet smeekte donderdag namiddag in de Vischmarkt te Brussel eene dame hem in het oog te blazen, onder voorwendsel dat hij er zeer pijn aan had. De medelijdende dame deed het, en de jongen scheen genezen en maakte zich uit de voeten... de goude horlogieketting der dame meenemend.

BUITENLAND.

Italië.

TEGEN DE PEST. — Eene internationale conferentie zou te Venetië beroepen worden, ten einde de besmetting van Europa door de pest te voorkomen.

— KERK INGESTORT. — Een telegram uit Rome meldt, dat de protestantsche kerk van Girgenti is ingestort.

Verschillende aanpalende huizen zijn onder de puinen begraven.

Perzië.

AARDBEVING. — 1400 LIJKEN.

Men meldt uit Teheran aan den *Times* :

Een telegram uit Bushide zegt dat 1400 lijken zijn opgehaald onder de puinen van het eiland Kishin, dat door eene aardbeving werd vernield.

Kongo.

DE BELGISCHE MISSIONNARISSEN IN KONGO. — De katholieke zendelingen in Kongo gaan over het algemeen goed vooruit.

Voor wat de Missiën betreft, is de Kongo-Vrijstaat verdeeld in drie groote distrikten :

1° Het Apostolisch Vikariaat van den Opper-Congo, aan welks hoofd Mgr Roelens staat.

2° Het Vikariaat van den Belgischen-Kongo, dat omtrent de 4/5 van den Kongostaat bevat, bestuurd door de EE. Paters van Scheut.

3° Het Vikariaat van den Kwango, bediend door de EE. Paters Jezuieten.

In het Vikariaat van den Opper-Kongo werden sedert 1893 gesticht : Een Missiehuis voor zusters te Boudewijnstad, dat een weezenhuis met 158 vrijgekochte meisjes bevat en eene meisjesschool.

Een kristen dorp, vier uren ten Zuid-Westen van Mpala.

Twee jongensscholen : te St-Lodewijk en te Ste-Maria, bij Mpala. De 6 scholen tellen 560 leerlingen ; de kweekschool voor zwarte onderwijzers van den eerw. pater Schmitz van Antwerpen, te Mpala, telt er 40.

493 vrijgekochte kinderen worden in de weezenhuizen opgekweekt, 74 volwassenen traden in het huwelijk ; 543 heidenen werden gedoopt ; 6,182 waren geloofsleerlingen.

Eene nieuwe missie werd te Kisabo gesticht, op drie dagreizen van Mpala.

In het Vikariaat van den Belgischen Kongo hebben de zendingen der eerw. paters van Scheut een groote uitbreiding genomen. Er zijn 20 Paters en 8 Broeders van Scheut ; 3 wereldlijke priesters van Gent (te Matadi) en 12 Broeders Trappisten.

Daarbij 18 Zusters van Liefde van Gent en 7 Zusters Franciskanersen.

De eerw. paters van Scheut zijn gevestigd in 10 plaatsen.

Te Maonda hebben zij een weezenhuis dat 160 kinderen, jongens en meisjes bevat, meest allen kristenen.

Te Boma besturen zij de Staatskolonie welke 260 kinderen telt, waarvan 100 gedoopt zijn.

Te St-Maria-Berghe bevat hun weezenhuis 320 kinderen waarvan 250 zijn gedoopt. Zestig volwassen bereiden zich tot het doopsel.

Te Nieuw-Antwerpen zijn 220 kinderen in het wezenhuis, waarvan 150 gedoopten. Zij besturen er ook de Staatskolonie die 400 kinderen telt waarvan 100 reeds gedoopt zijn.

Te St-Trudo bij Lusombo hebben de Paters 400 negers onder hun bestuur, waarvan 100 gedoopt.

Te Laluaburg bedienen zij de Missie van St-Jozef waarvan de bevolking tot 1400 zielen beloopt, waarvan 800 kristenen zijn.

Te Kalala werd de Kristenheid die 700 personen telde, vernield door de oproerige Batetelas. Vier paters en een broeder vertrokken op 16 Oktober laatst naar Boma om die zending herop te richten en tezelfdertijd om die van Hemptinne St-Benedictus te stichten.

Rond ieder Missiehuis stichten de Paters kristene dorpen en zorgen dat kristene jongelingen met kristene meisjes in het huwelijk treden.

Zij schenken elk kristen gezin volledig huisgerief.

Zij bouden zooveel mogelijk de kristene gezinnen bijeen in afzonderlijke dorpjes en leggen zoo vaste grondslagen voor de verspreiding van het Ware Geloof

Sedert slechts vier jaren zijn de eerw. paters Jezuieten aan het werk in het Vikariaat Kwango. Zij hebben er drie Missiehuizen : te Komuenza, Kisantu en N'Dembo.

Aan het hoofd dezer Missie staat de pater Van Henexthoven ; het Geloof vordt gepredikt in meer dan 30 heidensche dorpen.

Een 12-tal Zusters van Onze-Lieve-Vrouw en ruim 500 Kongoleesche jongens en meisjes zijn aan de zorgen der Missionnarissen en Zusters toevertrouwd.

Indië.

DE PEST. — Zooals wij reeds meldden, heeft professor Haffkine na langdurige proefnemingen, eene enistof gevonden, die den mensch tegen de pest beschermt.

De *Figaro* behelst een brief van prins Bojidar Karageorgewitch, die op 17 December uit Bombay schrijft, dat in de hospitalen twee derden van de pestlijders gered worden door inentingen met serum.

De Hindoes willen echter niet naar de hospitalen, waar zij in aanraking komen met menschen die zij als hunne minderen beschouwen, gaan en laten zich in hun eigen huis door toovenaars en kwakzalvers behandelen, om onfeilbaar te sterven.

Inmiddels woedt de ziekte met groote hevigheid voort ; er vallen aanhoudend menschen dood op straat, en er is gebrek aan personen om de lijken te vervoeren naar de Mohammedaansche kerkhoven en de plaatsen waar de Hindoes hunne dooden verbranden.

Het vertrek van schepen met pelgrims uit Bombey en Kurachee is verboden.

Te Kurachee zijn 543 gevallen en 498 sterfgevallen aan de pest voorgekomen. De ziekte is ook uitgebroken in Thana, Satara en het binnenland van Sind.

Thana is het achterland van Bombay. Het district Satara heeft Kurachee tot haveeplaats.

Volgens een bericht uit Bombay zijn vijf-en-zeventig percent van de fabriekwerkers weggeloopen. De overblijvenden hebben vergaderd, en besloten de fabriekanten te verzoeken den 1e Februari alle fabrieken te sluiten, met bedreiging dat zij anders Bombay zullen verlaten.

— De gouverneur-generaal van Algerië heeft verklaard dat hij zich gedwongen zal zien, de bedevaarten naar Mekka te verbieden, als de pest in Indië blijft heerschen.